

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

Երևանում, 30 Սեպտ. 1980

Ն. Ս. Օժուրին Ս. Ս. Վազգեն Ա.

Կարողիկոս Ամենայն Հայոց

Ս. Էջմիածին

Ձեր Գանակալության եւ Օժման Բան-
հինգամեակի բարեբափնի առիթով, Ձեր
Սուրբ Օժութեան կը ներկայացնենք Մեր, Ս.
Յակոբեանց Միաբանության եւ համայնքին
սրտով եւ յարգալից շնորհաւորութիւննե-
րը, երկուր եւ բազում կեանքի եւ Մայր Ա-
բողոյ ու Մայր Հայրենիքի անսասնու-
թեան ու բարգաւաճման մղղրանքներով:

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԵՐՏԷՐԵԱՆ

Պատրիարք Հայ Երևանում

Ե Կ Ե Ղ Ե Յ Ա Կ Ա Ն Ք - Բ Ե Մ Ա Կ Ա Ն Ք

● Ուր. 4 Յուլիս. — Նախատեսակին ի Ս.
Յակոբ Նախագահաց Լուսարարապետ Գերշ. Տ.
Հայրիկ Արքեպս. Ասլանեան:

● Շր. 5 Յուլիս. — Ս. Երկաստան առաքելոց
Քրիստոսի եւ Պողոսի՝ երեսասներորդ առաքելոյն:
Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի
Ս. Պողոսի վերնամասերան մէջ: Ժամարարն
էր Արթէրիինէն հիւրաբար Ս. Աթոռ Ժամանած
Հոգշ. Տ. Տաթև Մ. Վրդ. Ղարիպեան:

● Կիր. 6 Յուլիս. — Բարեկենդան վարդավառի
պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս.
Յարութիւն, մեր վերնամասերան մէջ: Ժամա-
րարն էր Հոգշ. Տ. Համբարձում Արդ. Քէշիշեան:

● Ուր. 11 Յուլիս. — Նախատեսակը պաշ-
տուեցաւ Մայր Տաճարին կից՝ Ս. Էջմիածին
մատրան մէջ, Նախագահութեամբ Լուսարա-
րապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպս.:

● Շր. 12 Յուլիս. — Յիշատակ Տաղանակին:
Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Էջմիածին
մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Սեան
Վրդ. Ղարիպեան:

— Այլակերպութեան մեծահանգէս Նախա-
տեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ:
Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:
Յետոյ «Տէր ողորմեա» երգուեցաւ ծննդի
հատարուեցաւ Տեառնեղբոր Գահակալութեան
նուիրուած հանդիսութիւն:

— Գերշ. Սրբազանը Նախագահաց Նախ. Ի-
րիկնադէմին Մայր Տաճարին մէջ պաշտուած
«Եկեցէ՛ի» եւ Հսկման կարգերուն:

● Կիր. 13 Յուլիս. — ՎԱՐԴԱՎԱՌ (Տոն Այլա-
կերպութեան Տեան): Օրուան հանդիսաւոր Ս.
Պատարագը՝ Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին
վրայ մատոյց Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս. Անէմ-
եան եւ քարոզից Պայծառակերպութեան մեծ
խորհուրդին շուրջ:

— Գերշ. Տ. Նորայր Արքեպս. Նախագահաց
Կէսօրէ ետք, Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին
մէջ կատարուած «Անդաստանին»:

● Բշ. 14 Յուլիս. — Յիշատակ մեռելոց: Ս.
Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի
Աւագ Սեղանին վրայ: Պատարագից եւ քարո-
զից Հոգշ. Տ. Ոսկի Արդ. Որդիքեան, բնաբան
ունենալով օրուան ծաշու Աւետարանէն. «Զի
օրէնքն ի ձեռն Մովսիսի տուան, շնորհք եւ
նշմարտութիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի ե-
ղեն» (Յովհ. Ա. 17): Ս. Պատարագէն ետք կա-
տարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն, Նա-
խագահութեամբ Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Ուր. 18 Յուլիս. — Նախատեսակին ի Ս.
Յակոբ Նախագահաց Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Շր. 19 Յուլիս. — Ս. Թաղէսի առաքելոյն
մեռոյ եւ Սանդիսոյ կուսին: Ս. Պատարագը մա-
տուցուեցաւ ի Ս. Դիւթագիր: Ժամարարն էր
Հոգշ. Տ. Վանիկ Արդ. Մանկասարեան:

● Կիր. 20 Յուլիս. — Ս. Պատարագը մա-
տուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամաս
մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Բար-
սեղ Արդ. Գալէմտեան:

● Շր. 26 Յուլիս. — Որդոց եւ բոռանց Ս.
Գրիգորի Լուսաւորչին: Ս. Պատարագը մատուց-
ուեցաւ ի Ս. Դիւթագիր: Ժամարարն էր Հոգշ.
Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Կիր. 27 Յուլիս. — Ս. Պատարագը մա-
տուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ: Պատարագից եւ քա-
րոզից Շիքակոյէն հիւրաբար Ս. Աթոռ Ժամա-
նած Հոգշ. Տ. Ժիրայր Վրդ. Թաշճեան:

● Շր. 2 Օգոստ. — Ս. Պատարագը մա-
տուցուեցաւ ի Ս. Դիւթագիր: Ժամարարն էր
Բանաստայէն հիւրաբար Ս. Աթոռ Ժամանած
Արթ. Տ. Սեղարք Բշ. Խաչատուրեան:

● Կիր. 3 Օգոստ. — Ս. Պատարագը մատու-
ցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն, վերնամասն մեր
մատրան մէջ: Ժամարարն էր, Մարտիրոսայէն
հիւրաբար Ս. Աթոռ Ժամանած Հոգշ. Տ. Վաչէ
Մ. Վրդ. Իգնատիոսեան:

● Շր. 9 Օգոստ. — Հայրապետաց Արամասի եւ
Կիրիլի: Արեւմտեան Եւրոպայի Թեմին Կաթո-
ղիկոսական Պատուիրակ եւ Փարիզի Առաջնորդ
Գերշ. Տ. Սերովքէ Արքեպս. Մանուկեան հան-
դիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Ս. Դիւթագիր
մատրան մէջ եւ քարոզից, բնաբան ունենա-
լով «Եթէ մոռացայք զքեզ, Երուսաղէմ...
հանրածանօթ համարը Սաղմոսին»:

● Կիր. 10 Օգոստ. — Թուրքիոյ Հայոց Պատերիարք Ամեն. Տ. Շնորհք Արքեպս. Գալուստեան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ և քարոզեց, բնարան ունենալով չթրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ: Սոյն քարոզը լոյս տեսաւ Ամսագրի Բայառիկ թիւին մէջ (Յուլիս-Նոյեմբեր 1980): Քարոզէն ետք, Ամեն. Տ. Եղիշէ Ս. Պատերիարքը նախագահեց Ս. Աթոռոյս հանգուցեալ Պատերիարքաց հոգիներուն համար կատարուած հանգստեան պաշտամունքին:

● Եր. 16 Օգոստ. — Ս. Իրիգորի Ասուածաբանի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխագիր: Ժամարարն էր Ս. Էջմիածնէն հիւրարար Ս. Աթոռ ժամանած Արթ. Տ. Մովսէս ԲՆ. Դադարեան: Ս. Պատարագէն ետք կատարուեցաւ տաղադրօրէնէն յիշատակեալ աբարդութիւնը, նախագահութեամբ Ամեն. Տ. Շնորհք Ս. Պատերիարք Նոր:

● Կիր. 17 Օգոստ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Երուսթիւն, մեր վերնատան մատրան մէջ: Ժամարարն էր Ս. Էջմիածնէն հիւրարար Ս. Աթոռ ժամանած Արթ. Տ. Յովհաննէս Աւագ ԲՆ. Մարութեան: Քարոզեց Ամեն. Տ. Շնորհք Պատերիարքը, բնարան ունենալով վաւարականեցէ օր ըստ օրէ զվերկութիւն Տեառն Սաղմունի խօսքը:

● Բշ. 18 Օգոստ. — Այսօր սկսաւ Ս. Կոյսի վերափոխման տունը կանխող ամէնօրեայ հանդիսաւոր Ս. Պատարագներու մատուցումը, Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ:

● Եր. 23 Օգոստ. — Խիկեսի Ս. Ժողովոյն (431): Սոյն սրբավայրին մէջ պատարագեց Նոզ. Տ. Սեան վրդ. Դարիպեան:

● Կիր. 24 Օգոստ. — Բարկեղաճ Ս. Ասուածածնի պահոց: Սոյն սրբավայրին մէջ պատարագեց Նոզ. Տ. Բարսեղ Արք. Գալուստեան:

● Ուր. 29 Օգոստ. — Նախատեսակը պաշտուեցաւ Մայր Տաճարին կից Ս. Էջմիածին մատրան մէջ: Հանդիսապետն էր Ամեն. Տ. Շնորհք Պատերիարք Կ. Պալոյս:

● Եր. 30 Օգոստ. — Տօ՛ւ Շողկապի Ս. Էջմիածնի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ ի Ս. Աստուածածնին: Ժամարարն էր Նոզ. Տ. Վանիկ Արք. Մանկասարեան:

— Կէսօրէ ետք, Ամեն. Տ. Շնորհք Պատերիարք Գալուստեանի գլխաւորութեամբ, Միարանու թիւնը ինքնաշարժերով իջաւ Գեթեմանի ձոր ու շրջապատով մուտք գործեց Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր պաշտուեցան երեկոյեան ժամերգութիւնն ու նախատեսակը:

— Ամենապատիւ Սրբազանը նախագահեց նաև իրիկնագէթին նոյն Տաճարին մէջ կատարուած Վեկեսի և Զնվան արարողութիւններուն, որոնց յաջորդեցին գիշերային և առաւօտեան ժամերգութիւններ, տեւելով մինչև ժամը 10:

● Կիր. 31 Օգոստ. — Վերափոխման Ս. Ա. ՏՈՒԱՆԱՆԻ. Առաւօտեան, Ամեն. Տ. Շնորհք Պատերիարքի գլխաւորութեամբ, Միարանու թիւնը ինքնաշարժերով իջաւ Գեթեմանի ձոր ու շրջապատով մուտք գործեց Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Ամեն. Սրբազանը մատուց օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ և քարոզեց, բնարան ունենալով վաւարականեցէ անձն իմ զՏէր և Ս. Պատարագէն ետք նախագահեց վաւարականին:

— Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուած վաւարականին և նախատեսակին նախագահեց Նոզ. Տ. Սեան վրդ.:

● Բշ. 1 Սեպտ. — Յիւսէակ մեռնոց: Մայր Տաճարի Ս. Գլխագիր մատրան մէջ պատարագեց Նոզ. Տ. Ասպետ վրդ. Պալեան: Ապա, Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. Գարիկեանի նախագահութեամբ, կատարուեցան հոգեանգոստեան կարգեր, նախ Մայր Տաճարին մէջ և ապա Կաթիլ՝ Երանաշնորհ Տ. Կիրեղ Պատերիարք Նոր շիրմին վրայ:

● Կիր. 7 Սեպտ. — Ը. օր Վերափոխման: Այսօրուան Ս. Պատարագը, որ կը մատուցուէր Ս. Երուսթիւն Տաճարի վերնատան Երախաւոր Ս. Աստուածածնին մատրան մէջ, մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Աստուածածնայ խորանին վրայ, ժառանգաւոր սաներ շարթուան մը արձակուրդով Գալիլիոյ և Տիրերիոյ տնօրինական սրբավայրերու այցելութեան մեկնած ըլլալուն: Ըստ սովորութեան, պատարագիչն էր Ս. Երուսթիւն Տաճարի Տեսուչ Նոզ. Տ. Վաղարշ վրդ. Խաչատուրեան:

● Բշ. 8 Սեպտ. — Նախատեսակին ի Սուրբ Եկոր նախագահեց Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպս.:

● Գշ. 9 Սեպտ. — Ս. Յովակիմայ եւ Աննայի: Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Հայր Յովակիմ Գերեզմանին վրայ: Ըստ սովորութեան, պատարագիչն էր Տաճարին Տեսուչ՝ Նոզ. Տ. Հայրիկ Արք. Գալուստեան:

● Եր. 12 Սեպտ. — Ս. Թովմայի առաքելոյն: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխագիր: Ժամարարն էր Նոզ. Տ. Վանիկ Արքեպս.:

— Նախատեսակին ի Ս. Եկոր նախագահեց Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Կիր. 14 Սեպտ. — Գիւլ Գօշոյ Ս. Աստուածածնի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ: Ժամարարն էր Նոզ. Տ. Անուշահ Վրդ. Զոյմանեան: Երթ ուղարձի թափօրները գլխաւորեց Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. Գարիկեան:

● Եր. 20 Սեպտ. — Նիկիոյ Ս. Ժողովոյն (325): Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխագիր: Ժամարարն էր Նոզ. Տ. Ասպետ վրդ. Պալեան:

— Նախատեսակին ի Ս. Եկոր նախագահեց Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Գիր. 21 Սեպտ. — Ծնունդ Ս. Աստուածածնի և Բարեկենդան Ս. Խաչի պահոց: Առաւօտուն, Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս. Աճէմեանի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր խնայաշարժերով մեկնեցան Գիթսեմանի ձորը ու շրջափառի թափօրով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատոյց և շնորհազարդ պաշտօնացոյց զգաւաղան իշխանութեան մերոյ հայրապետին՝ քնարանով քարոզեց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը:

● Եր. 27 Սեպտ. — Տօն եկեղեցւոյ ի Գաւակաթի Ս. Խաչին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Հայրիկ Արղ. Գալայճեան:

— Խաչվերացի մեծահանգէս նախատօնակը պաշտուեցաւ ի Ս. Յակոբ, նախագահութեամբ Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպս. ի, որ ապա Ս. Խաչի մատունքը թափօրով փոխադրեց Աւագ Սեղան:

— Գիշերակցին Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցան եկեղեցիի և Հսկման կարգեր: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Կիր. 28 Սեպտ. — Տօն ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՍՐԲՈՅ ԽԱՉԻ: Օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը՝ Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ մատոյց Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպս. Ասլանեան: Ս. Պատարագէն ետք, ընկալեալ սովորութեան համաձայն, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Մեղգոնեան բարերար եղբարց հոգիներուն համար: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Գաբրիկեան:

— Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ տեղի ունեցաւ Խաչվերացի մեծ Անդաստանը, ի ներկայութեան բաղձաթիւ ժողովուրդի: Հանգիսապետն էր Լուսարարապետ Սրբազանը՝ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպիսկոպոս:

● Բշ. 29 Սեպտ. — Յիւսէակ մեռելոց: Մայր Տաճարի Ս. Գլխադիր մատրան մէջ պատարագեց Հոգշ. Տ. Համբարձում Արղ. Քէշիշեան: Ապա, Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Գաբրիկեանի նախագահութեամբ կատարուեցան հանգստեան կարգեր, նախ Մայր Տաճարին մէջ և ապա գաւիթը՝ Երանաշնորհ Տ. Կիւրեղ Պատրիարք Զօր շիրմին վրայ:

● Եր. 4 Հոկտ. — Տօն Խաչի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Կիր. 5 Հոկտ. — Բարեկ. Վարդայ Ս. Խաչի պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբութեան Տաճարի վերնատան մեր մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արղ. Եփրայեմեան:

● Ուր. 10 Հոկտ. — Նախատօնակը պաշտուեցաւ Ղպտոց Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Արիս Եպս.:

● Եր. 11 Հոկտ. — Ս. Գէորգայ զօրվարին:

Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ղպտոց Ս. Գէորգ վանքի եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Հայրիկ Արղ. Գալայճեան: Ս. Պատարագէն ետք, Միաբանութիւնը պատուասիրուեցաւ Ղպտոց Հոգշ. Տեառն: Երթ ու դարձի թափօրները գլխաւորեց Գերշ. Տ. Արիս Եպս.:

— Կէսօրէ ետք, Գերշ. Տ. Արիս Եպս. Երվանեանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը շրջափառով մուտք գործեց Ս. Յարութեան Տաճար, ուր պաշտուեցան ժամերգութիւնն ու նախատօնակը՝ վերնատան մեր մատրան մէջ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Կիր. 12 Հոկտ. — Տօն Վարդայ Ս. Խաչին: Գիշերային և առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Ապա, Գերշ. Տ. Արիս Եպիսկ. մատոյց օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը՝ Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ և քարոզեց, քնարան ունենալով օրուան ծաշու Աւետարանէն յետեւ երեւոցի նշան Որդւոյ Մարդոյ յերկինս (Մատթ. ԻԴ. 30): Քարոզէն ետք, Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս. նախագահեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վաղգէն Ա. ի օծման 25րդ տարեդարձի առթիւ կատարուած շայրապետական Մաղթանքին:

● Եր. 18 Հոկտ. — Ս. 72 աւակեացն Քրիստոսի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի ներքին գաւիթը՝ Ս. Գէորգայ սեղանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ապետ Վրդ.:

● Կիր. 19 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Կարապետի խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ոսկի Արղ. Որդիքեան:

— Այսօր տեղի ունեցաւ Ռեմէի Ս. Գէորգ վանքի տարեկան ուխտադնաւորութիւնը: Պատարագեց Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան և քարոզեց Գերշ. Տ. Արիս Եպիսկ. Երվանեան, ներկայացնելով կեանքն ու մարտիրոսական մահը Ս. Գէորգի:

● Ուր. 24 Հոկտ. — Թարգմանչաց հանդիսաւոր նախատօնակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Նորայր Արքեպս. Պողարեան:

● Եր. 25 Հոկտ. — Ս. Թարգմանչաց վարդապետաց մերոց (Տօն ազգային եւ եկեղեցական): Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարին Պատարագեց մէջ, Աւագ Սեղանին վրայ: Պատարագեց և մէջ, Աւագ Սեղանին վրայ: Պատարագէն նուշաւան Վրդ. Զղջանեան: Ս. Պատարագէն ետք, ընկալեալ սովորութեան համաձայն, կատարուեցաւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօն՝ Կիւպէնկեան բարերար գերդաստանի ննջեցելոց հոգիներուն համար: Հանդիսապետն էր Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Արքեպս. Ասլանեան:

● Կիր. 26 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Զարուբին, վերնատան մեր մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Արղ. Մանկասարեան:

● Եր. 1 Նոյեմ. — Ս. Զորից Աւետարնչաց: 20րդ տարին ըլլալով, այսօրուան Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադիր, փոխան Ս. Զարուբեան գաւթի Ս. Յովհ. Աւետարանչի մատրան մէջ, Տաճարի նորոգութեանց պատճառաւ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Կիր. 2 Նոյմ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Աստուածածնայ խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. Ղարիպեան: Վէր ողորմեայի պահուն, ներկաներէն խնդրուեցաւ աղօթել ազատ արձակմանը համար Ս. Ուխտիս Միաբան Հոգշ. Տ. Մանուէլ Վրդ. Երկաթեանի, որ Պոլիս, իր պարագաներուն տուած այցելութեանէ վերադարձին, ձերբակալուած էր տեղական իշխանութեան կողմէ:

— Նոր երուսդէմի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ ևս մատուցուեցաւ Ս. Պատարագ: Պատարագից համայնքի նոր Հովիւը՝ Հոգշ. Տ. Հայրիկ Արղ. Գալայեան:

● Բշ. 3 Նոյեմ. — Ս. Յովսէփայ Աստուածհօրն: Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Գեթեմանի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին մէջ, Հայր Յովսէփի գերեզմանին վրայ: Ժամարարն էր Արժ. Տ. Ներսէս Քչ. ձեպէճեան:

● Եր. 8 Նոյեմ. — Ս. Երկաստան վարդապետաց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադրի մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Բարսեղ Արղ. Գալէմստերեան:

— Կէտօրէ ետք, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը Վերաշափառուով մուտք գործեց Ս. Զարուբեան Տաճար: Ս. Գերեզմանի և Դիւտ Խաչի այրի ուխտերէն ետք, վերջնայ կից Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ պատուեցան ժամերգութիւն և նախատօնակ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր Թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Արժիար Արեղայ:

● Կիր. 9 Նոյեմ. — Դիւս Խաչի: Դիշերային և առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան և Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Լուսաւորիչ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Արժիար Արղ. Տէմիրճեան: Ապա կազմուեցաւ մեծահանդէս Թափօր, որ նախ իջաւ Դիւտ Խաչի այրը և յետոյ բարձրացաւ Ս. Գերեզմանի շրջափակը, երիցս դարձմամբ Սրբափայլին շուրջ: Հանդիսապետ Գերշ. Տ. Շահէ Սրբազան ամպոյտանի տակ և Կենաց Փայտի մասունքն ի ձեռին, կ'օրհնէր ներկայ ժողովուրդը: Պատանատեղւոյ կարգէն և Վաչի քո Քրիստոս շարականի երգեցողութենէն ետք, Թափօրը վերջացաւ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ:

● Եր. 15 Նոյեմ. — Տօն Ամենայն Սրբոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադրի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Մեսրոպ Արղ. Մուշթեան:

● Կիր. 16 Նոյեմ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Զարուբին, մեր վերնատան մատրան մէջ: Ժամարարն էր Արժ. Տ. Ներսէս Քչ. ձեպէճեան:

● Ուր. 21 Նոյեմ. — Ս. Հրեշտակապետաց նախատօնակը պաշտուեցաւ համանուն եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապետն էր հիւրարար Ս. Աթոռ ժամանած Աւետարալիոյ Կաթ. Պատուիրակ Գերշ. Տ. Գարեգին Արքեպս. Գալանճեան:

● Եր. 22 Նոյեմ. — Տօն Ս. Հրեշտակապետաց Գարբիէի և Միխայիլի: Առաւօտեան ժամերգութիւնը պաշտուեցաւ և Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Հրեշտակապետ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան: Ս. Պատարագէն ետք, ընկալեալ սովորութեան համաձայն, կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն: Ս. Աթոռոյս բարերարուհի Աղանի ձեպահիրճեանի և պարագայից հոգիներուն համար, նախագահութեամբ Գերշ. Տ. Գարեգին Սրբազանի: Յետոյ Միաբանութիւնը պատուաւորուեցաւ վանուց Տեսչարանին մէջ, Տեսուչ Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. Ղարիպեանի կողմէ:

● Կիր. 23 Նոյեմ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ դարձեալ Ս. Հրեշտակապետ: Պատարագեց, ըստ սովորութեան, վանուց Տեսուչը՝ Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. Ղարիպեան:

● Եր. 29 Նոյեմ. — Անդրէի և Փիլիպպոսի առաքելոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադրի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան:

● Կիր. 30 Նոյեմ. — Բարեկեցողան Յիսակի պահոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Զարուբին, մեր վերնատան մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ. Պալեան:

● Դշ. 3 Դեկտ. — Ընծայման հանդիսաւոր նախատօնակին Ս. Յակոբ նախագահեց Գերաշնորհ Տ. Կիրեղ Եպիսկոպոս:

● Եշ. 4 Դեկտ. — Ընծայումն Ս. Աստուածման: Առաւօտեան, Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. Գարեգին գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր ինքնաշարժերով մեկնեցան Գեթեմանի ձորը և Վերաշափառուով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը, որ ապա նախագահեց աղագային բարերար Կիւլապի Կիւլպէնիկեանի և Կիւլպէնիկեան գերդաստանի նշնեցելոց հոգւոյն կատարուած տարեկան հոգեհանգստեան պաշտամունքին:

● Եր. 6 Դեկտ. — Գրիգորի Սմանչեացոյցին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադրի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արեղայ Շէրպէճեան:

● Կիր. 7 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբ, Աւագ Թորանի վրայ: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Համբարձում Արեղայ:

● Ուր. 12 Դեկտ. — Նախատօնակր պաշտուեցաւ Ս. Յակոբ: Հանդիսապետն էր Գեորգիոս Տ. Արիս Եպս. Շիրվանեան:

● Շր. 13 Դեկտ. — Առաք. Թաղէոսի եւ Բարդղիմէոսի: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Դիսաղորի մատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Բարսեղ Արղ. Գալէմտէրեան:

● Կիր. 14 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբ, Ս. Աճաճնայ Խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան:

● Դշ. 17 Դեկտ. — Նախատօնակրն ի Ս. Յակոբ նախագահեց Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Եշ. 18 Դեկտ. — Տօն Ս. Հարցն եղիպացոց: Մայր Տաճարի Ս. Մակարայ մատրան մէջ պատարագեց, ըստ սովորութեան, Թատտօվանա հայրը՝ Հոգչ. Տ. Մաշտոց Վրդ. Բարիլուսեան:

● Շր. 20 Դեկտ. — Ս. Նիկողայոսի Սփանջեալ գործին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Դիսաղորի: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան: Վերաբերումը կատարուեցաւ Ս. Նիկողայոսի Սեղանին վրայէն, ի դաւիթ Ս. Յակոբայ:

— Այսօր ըլլալով անուան տօնը Եաֆայի մեր վանքին ու եկեղեցին, Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս. ի գլխաւորութեամբ, քանի մը վարդապետներ, դպրոցականներ և երգեցիկ երիտասարդներ, մեկնեցան Եաֆա, ուր տեղւոյն փոքրաթիւ գաղութի ներկայութեան, Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Ս. Նիկողայոս Եկեղեցոյ մէջ: Պատարագեց Հոգչ. Տ. Սեան Վրդ. և քարոզեց Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս., խօսելով Ս. Նիկողայոսի կեանքին ու վարքին մասին:

● Կիր. 21 Դեկտ. — Բարեկենդան Ս. Յակոբայ պանոց: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Ասպետ Վրդ. Պալեան:

— Յղութեան հանդիսաւոր նախատօնակրն ի Ս. Յակոբ նախագահեց Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս.:

● Բշ. 22 Դեկտ. — Յղութիւն Ս. Աստուածմօնի: Առաւօտուն, Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Գարիկեանի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր ինքնաշարժերով մեկնեցան Գեթսեմանի ձորը ու շէրաշափառով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուց Դերչ. Հանդիսապետ Սրբազանը:

● Ուր. 26 Դեկտ. — Նախատօնակրն ի Ս. Յակոբ նախագահեց Դերչ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Շր. 27 Դեկտ. — Ս. Յակոբայ Մքնայ հայրապետին: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Դիսաղորի: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Համբար-

ձում Արղ. Քէշիշեան: Վերաբերումը կատարուեցաւ եկեղեցոյ դասին մէջ, սուրբին նկարով շինուած շարժական սեղանին վրայէն:

● Կիր. 28 Դեկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբ, Ս. Յովն. Կարապետի Խորանին վրայ: Ժամարարն էր Հոգչ. Տ. Սեան Վրդ. Դարիպեան:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Եշ. 3 Յուլիս. — Ս. Ուխտիս Միաբան և Դորտոպայի Արժէնթին) Հոգեւոր Հովիւ Հոգչ. Տ. Տաթև Ե. Վրդ. Դարիպեան ժամանեց Սուրբ Աթոռ և վերադարձաւ շարաթ մը ետք:

● Ուր. 4 Յուլիս. — Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց անկախութեան 204րդ տարեդարձի առթիւ, Ամերիկեան Հիւպատոսարանի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, Դիւանապետ Դերչ. Տ. Շահէ Արքեպս. և Տիար Գ. Հինդլեան:

● Բշ. 14 Յուլիս. — Ֆրանսական Ցեղափոխութեան 191րդ տարեդարձի առթիւ, Ֆրանսական Հիւպատոսարանի մէջ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Դերչ. Տ. Շահէ Արքեպս. Աճէմեան և Հոգչ. Տ. Ասպետ Վրդ.:

● Կիր. 3 Օգոստ. — Հոգչ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան ներկայ գտնուեցաւ Ասորոց Ս. Մարկոս Եկեղեցոյ մէջ, Անտիոքի Համայն Ասորոց Պատրիարք Մար Իգնատիոս Եազուպ Գ. ի մահուան քաւասունքին առթիւ կատարուած հոգեհանգստեան պաշտամունքին:

● Ուր. 22 Օգոստ. — Ս. Ուխտիս երիտասարդ Միաբաններէն Հոգչ. Տ. Կոմիտաս Արղ. Շէրպէթեան աւարտած ըլլալով աստուածաբանական եռամեայ իր դասընթացը ի Գանատա, վերադարձաւ Ս. Աթոռ: Ներկայիս ան կը հետեի Institute of Holy Land Studies ի դասընթացին:

● Բշ. 25 Օգոստ. — Ս. Աթոռ ժամանեց Կրեւտէի Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Յովսէփ Բ՛յ. Հալւաճեան և վերադարձաւ երկու շարաթ ետք:

● Դշ. 9 Սեպտ. — Երեկոյեան, Russian Compound ի մէջ, Համայն Ռուսաց Պատրիարք Պիմէնի անուան տանին առթիւ սարքուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Դերչ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Գարիկեան, Հոգչ. Տ. Սեան Վրդ. Դարիպեան, Աւագ Թարգման Հոգչ. Տ. Ասպետ Վրդ. Պալեան և Տիար Գէորգ Հինդլեան:

● Բշ. 15 Սեպտ. — Առաւօտուն, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, ի գլուխ Միաբանութեան, բացումը կատարեց Ժառ. Վարժ. և Ընծայաբանի 1980-81 դպրոցական տարեշրջանին:

● Բշ. 29 Սեպտ. — Հրէից Սուքքօթի (Տաղաւարահարաց) տօնին առթիւ, Քաղաքապետարանի կողմէ Դաւթի բերդին մէջ տրուած

ընդունելութեան ներկայ եղան Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. և Հոգշ. Տ. Բարսեղ Արեւիյայ:

● Եշ. 2 Հոկտ. — Կալկաթայէն Ս. Աթոռ ժամանեց Գերշ. Տ. Արիս Եպս. Երվանեան, որ ատեն մը պիտի մնայ մեր մէջ:

● Բշ. 6 Հոկտ. — Արժ. Տ. Ներսէս Քչ. ձեպէճեան Նիւ Եորքէն ժամանեց Սուրբ Աթոռ, ստանձնելու համար Տեսչութիւնը Ալեքս. և Մարի Մանուկեան ժառանգաւորաց վարժարանին և Ընծայարանին, փոխան Տ. ար Փայլակ Անթապեանին, որ քառամեայ պաշտօնավարութենէ ետք (նախ իբրև ներքին Տեսուչ, վերջին տարին իբրև Տեսուչ) վերադարձաւ Մայր Հայրենիք:

● Գշ. 7 Հոկտ. — St. John's Ակնարուժարանի մէջ, Խնամակալութեան անդամ Տէր և Տիկին Քէյթ Լիլի ի պատիւ տրուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. և Հոգշ. Տ. Բարսեղ Արեւիյայ:

● Բշ. 13 Հոկտ. — Յոպպէի և Զաֆայի Հոգևոր Հովուութեան պաշտօնը առժամաբար յանձնուեցաւ Ս. Աստուածածնայ Տաճարի Տեսուչ Հոգշ. Տ. Հայրիկ Արդ. Գալայճեանի, փոխան Հոգշ. Տ. Նուրհան Վրդ. Մանուկեանի, որ երէկ մեկնեցաւ Ամէլոյ, Հոյնտա, իբրև առաջին հովիւր տեղւոյն փոքրաթիւ գաղութին: Իսկ Հոգշ. Տ. Բարսեղ Արդ. Գալէմտէրեան հրաժարած ըլլալով Մատակարարութեան իր պաշտօնէն, Ս. Հրեշտակապետաց Վանքի Տեսուչ Հոգշ. Տ. Սեան Վրդ. Ղարիպեանը վերջապէս կոչուեցաւ այդ պաշտօնին:

● Գշ. 14 Հոկտ. — Գիշերուան ժամը 10ին, Ս. Թարութեան Տաճարի մեր Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ ծագեցաւ հրդեհ, որուն զոհ դնաց Տաճարին փառաւոր նկարներէն մին:

● Բշ. 20 Հոկտ. — Մանօթ քանաւեր Փրօֆ. Թ. Ս. Անասեան Քայիֆօրնիայէն ժամանեց երուսաղէմ, ուր իր անցուցած մօտ երկու ամիսներու ընթացքին հրատարակեց ուսումնասիրութիւն մը Ստեփանոս Սալմաստեցի Կաթողիկոսի մասին, որը կը հրատարակուի նաև Սինոն մէջ:

● Գշ. 22 Հոկտ. — Նոթր Ծամի կեդրոնական մատրան մէջ, Ն. Սրբութիւն Թով. Պօղոս Բ. Պապի գահակալութեան 2րդ տարեդարձի առթիւ կատարուած Գոհաբանական Մաղիանքին ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ. և Տիար Գ. Հինդլեան:

● Կիր. 26 Հոկտ. — Նոր Երուսաղէմի Y. M. C. A. ի աւագ մուտքի քարեկարգման գործադրութիւններու աւարտման առթիւ սարքուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ., Արժ. Տ. Ներսէս Քչ. և Տիար Գեորգ Հինդլեան:

— Նոյն օրը, Խարայէլի Նախագահ Իցնաք Նալօնի եփպոստոս տալիք առաջին այցելութեան առթիւ Պէն Կուրեօն օգակայան ողջերթ մարթելու գնաց Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ.:

● Բշ. 27 Հոկտ. — Քրիստոնեայ համայնքներու գործառնութեանց Կրօնից Նախարարութեան Տնօրէն Պր. Ռօզէն այցելեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:

● Գշ. 28 Հոկտ. — Ս. Ուստիս երիտասարդ Միաբաններէն Հոգշ. Տ. Արփիար Արդ. Տէմիրճեան վերադարձաւ Ս. Աթոռ, Պեղծաբայի մէջ (Լուլէյնի Համալսարան) իր առած երկամեայ ուսման աւարտին: Ներկայիս ան կը հետևի Ecole Bibliqueի դասընթացներուն:

● Եշ. 30 Հոկտ. — Ն. Վսեմ. Նախագահին վերադարձին առթիւ, օգակայան զիմաւորութեան գնաց Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Բշ. 31 Հոկտ. — Լուսերակաւ եկեղեցւոյ մէջ, Reformation Dayի 450րդ տարեդարձի առթիւ կատարուած արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.:

● Ուր. 7 Նոյեմ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Նախագահեց Հ. Մ. Բ. Մ. ի Ակումբին մէջ Հ. Թ. Գաշակցութեան Հիմնարկութեան 90ամեակի հանդէսին և բոլոր փառաւորները:

● Բշ. 10 Նոյեմ. — Կէսօրէ առաջ, Յրանչիսկեանց Միաբանութեան Նոր Մեծաւորին (Կիւսթոս) զիմաւորութեան, Յոպպէի զբան մօտ, ներկայ եղաւ Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս.: Նոր Կիւսթոսը, Հայր Իկնաղիօ Մանչինի, ծանօթ դէմք մըն է քաղաքի քրիստոնեայ հասարակութեան և սիրուած բարեգործ: Անցեալ տարուան Ապրիլի 24ին բանախօսած էր Մեծ Եղեռնի և հայ ցեղասպանութեան մասին:

— Կէսօրէ ետք, Գերապատիւ Կիւսթոսը շնորհափառով մուտք գործեց Ս. Թարութեան Տաճար: Զանազան համայնքներու ներկայացուցիչներու կարգին, մեր կողմէ ներկայ էին Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. և Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ.:

● Կիր. 16 Նոյեմ. — Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան ներկայ գտնուեցաւ Թոյն-Կաթողիկոսներու Նաղարէթի Եպիսկոպոս Մաքսիմոս Սալլուսի կողմէ կատարուած երկու քահանաներու ձեռնադրութեան իրենց եկեղեցիին մէջ:

● Գշ. 19 Նոյեմ. — Աւստրալիոյ Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Գարեգին Արքեպս. Գաղանճեան ժամանեց Ս. Աթոռ և մեկնեցաւ քանի մը օրեր ետք:

● Եր. 29 Նոյեմ. — Երեկոյեան, Սկոթլանդի St. Andrew's եկեղեցւոյ հիմնարկութեան յիշմամեակի առթիւ, Scottish Hospiceի մէջ սարքուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս., Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ., Արժ. Տ. Ներսէս Քահանայ և Տիար Գեորգ Հինդլեան:

● Կիր. 30 Նոյեմ. — Նոյն առթիւ, Սկոթլանդի եկեղեցւոյ մէջ Կէսօրէ առաջ կատարուած մասնաւոր արարողութեան և ընդունելութեան ներկայ եղան Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. Զղջանեան և Հոգշ. Տ. Մեսրոպ Արեւիյայ Մոթաֆեան:

Տ. ԿՈՄԻՏԱՍ ԱՐՔԵՊՍ. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

1925 — 1980

Դեկտ. 2ին, Ս. Էջմիածնէն Ս. Աթոռ հասած հեռագիր մը կը գումէր անժամա- նակ վախճանումը Մայր Աթոռոյ բարձրաստիճան Միաբաններէն Այրարատեան Թեմի բազմամեայ եւ սիրուած Առաջն. Փոխանորդ Գերշ. Տ. Կոմիտաս Արքեպս. Տէր Ստեփանեանի: Հանգուցեալը, հազիւ 55 տարեկան, ատենէ մը ի վեր կը տառապէր արդէն սրտի անկանոնութենէ: Մահն ալ արդիւնքն էր սրտի կաթնուածի:

Մայր Աթոռոյ Միաբանութեան հետ ու չափ Ս. Յակոբեանց Միաբանութիւնն ալ սգաւորուած է այս առիթով, ոչ միայն ոյ ուղեւորել իբրեւ անբաժան մասը Հայց. Ս. եկեղեցիին, ունի գիտակցութիւնը թէ արժէք մըն է որ կը գերեզմանուի իր մահով, այլ նաեւ անոր համար որ Հանգուցեալ Սրբազանը իբրեւ սնն եւ Սարկաւազ՝ հոս է որ առած է տարերքը հոգեւորական իր կրթութեան, իր ծննդավայր Դամասկոսէն իբրեւ ժառանգաւոր սնն Ստեփան Տէր Ստեփանեան երուսաղէմ գալով 1940ին եւ 1945ին Սարկաւազ ձեռնադրուելէ ետք տարի մըն ալ շարունակելով իր ուսումը Ընծայարանի բաժնին մէջ: Յետոյ ընտանեօք ներգաղթած է Հայրենիք, ուր լրացուցած է ընդհա- տուած իր կրօնական ուսումը աշակերտւելով Ս. Էջմիածնի Հոգեւոր ձեմարանին: 1951ին կը ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ՝ երաջանկայիշատակ Տ. Տ. Գէորգ Զ. Կաթողիկոսէն, իսկ 1957ին՝ Եպիսկոպոս, Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կաթողիկոսէն: Շատ չանցած կը նշանակուի Առաջնորդական Փոխանորդ Այրարատեան թեմին, եւ կը վարէ կարեւոր այդ պաշտօնը մինչեւ իր մահը:

Հանգ. Տ. Կոմիտաս Արքեպս. քանիցս եղած է արտասահման, ուղեկցելով Վե- հափառ Հայրապետին: 1975ին մաս կազմեց Ս. Աթոռ այցելող Վեհափառի շրջաւոր- րին: Հոս եղաւ ան տակաւին անցեալ Օգոստոսին, իբրեւ ներկայացուցիչը Մայր Աթո- ռոյ Սաղիմական Հոգեւորականներու Համագումարին, եւ բացման նիստին կատարեց ընթերցումը Վեհափառին յղած ողջոյնի եւ օրհնութեան խօսքին:

● Եւ. 4 Դեկտ. — Կէսօրէ առաջ, Գերշ. Տ. Արիս Եպս. եւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Վրդ. ներ- կայ գտնուեցան Յրանչիսկեաններու Ս. Փրկիչ Մայր եկեղեցւոյ մէջ, իտալիոյ մէջ վերջերս պատահած երկրաշարժի զոհերուն համար մա- տուցուած հանգստեան Ս. Պատարագին:

● Գշ. 9 Դեկտ. — Թէլ-Ալիլիլի Շուէտական ղեկավար Տիար Թորոթէն Օրն այցելեց Ամեն. Ս. Պատարագ շօր:

— Երեկոյեան, Հրէից Խանուկայի տօնին առթիւ, Քաղաքապետ Վսեմ. Թէտի Քսէլէթի կողմէ, Քաղաքապետարանի սրահին մէջ տրե- ուած ընդունելութեան ներկայ գտնուեցան Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. եւ Հոգշ. Տ. Ասպետ Վրդ.:

● Եւ. 18 Դեկտ. — Ս. Ուխտիս Միաբաննե- րէն Հոգշ. Տ. Վրդէն Վրդ. Այբաղեան եւ Հոգշ.

Տ. Խաթակ Վրդ. Պարսամեան 10 օրուան համար ժամանեցին Ս. Աթոռ: Հայր Վրդէն, Լոնտոնի մէջ աւարտելէ ետք աստուածաբանական իր ուսումը, ներկայիս կը գտնուի Ժընև, իբրեւ Հովիւ Զուրցերիոյ փոքրաթիւ գաղութին:

● Ուր. 26 Դեկտ. — Եւրոպացւոց Ս. Ինըն- դեան տօնին առթիւ, Կէսօրէ առաջ, Ամեն. Ս. Պատարագ Հայրը, ի գլուխ Միաբանու- թեան, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Յրանչիսկեանց Գերշ. Կիրեթոսին եւ Լատինաց Ամեն. Ս. Պատարագին: Ապա, հետո ունենա- լով Գերշ. Տ. Շահէ Արքեպս. ը եւ Հոգշ. Տ. Աս- պետ Վրդ. ը, այցելեց Պապական Նուիրակին եւ Անկլիքեան Արքեպս. ին իսկ Գերշ. Տ. Կիրե- ղ Եպիսկ., Հոգշ. Հայրերու ընկերակցու- թեամբ, այցելեց Կաթողիկէ եւ Բողոքական փոքր յարանուանութեանց Հոգեւոր ղեկերուն: